

Forfatter: Brandes, Georg

Titel: Udrag fra Hovedstrømninger. Det unge Tyskland (1890)

Citation: Brandes, Georg: "Samlede Skrifter", i Brandes, Georg: *Samlede Skrifter*, 1899-1910, s. 632. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-brandes06-shoot-idm139753868553312/facsimile.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Samlede Skrifter

Et og Andet kunde vel en Natvægter føle saadan, Intet deraf kunde han udtrykke saadan — og hvert Minut falder Masken. Nu og da forekommer — i fuldendt anskuelig Form — Udtryk af en folkelig Harm. Saaledes dette mod et Hofkryb, der har udsuget Landet, og i hvis Vinduer der nu under hans Sygdom er Lys:

Hvorfor han ej sover, men i Basen har revet i Stykker sit Linned?
 En hæderlig Mand sover lettelig godt: en Skurk har sit Helved i Sindet.
 Han har af Landets Marv, den Snog, sig suget saa fuld, som han evned.
 En Menneskealder igennem han tog, løj, stjal, bedrog, til han revned.

Men saa forekommer der ogsaa Udtryk for Had og Forbitrelse, der hører de ufolkelige Krese til, saaledes højst leffærdige Raad til en ung dejlig Dame, der er bleven gift med en gammel Synder, om hvorledes hun skal hævne sig paa sin Gemal. Undertiden tager ogsaa Natvægterens Tanker og Drømmerier en højere Flugt. Han støtter sig til en gammel Kanon, som ligger der blank og tam paa Volden. Engang fløj dens Hjul paa erobret Grund over Lig og over Levende, engang gav den Takten an i Vaabendansen; thi der staar et kronet N. ved dens Fængsul. Nu høres den kun, naar en stakkels Fange er brudt ud af sit Fængsel, eller paa Majestætens Navnedag, eller naar en Prinsesse er bleven født. Men Taalmodighed! tilraaber Natvægteren Kanonen: Snart kan du maaske paany lade dine Kugler hagle over Fjenden; vær blot stum saalænge, min Veteran, saa de ikke fornægler din Mund som de knebler os andre. — Her er, som man ser, Masken helt kastet.

Efterat Dingelstedt havde forladt Hessen, fulgte Samlingen *Nachtwächters Weltgang*, hvor Digteren ikke mere optræder i Natvægter-Monduren, men som elegant Revolutionær. Det gaar her ud over de daarlige Fyrster, over Forholdene i Hessen, Prøjsen, Hannover, og over den falske tyske Patriotisme: «Hvad er, I Herrer, en tysk Patriot? — En Mand, der om Søndagen tjener Vorherre og om Hverdagen sin Konge. Hvad vil, I Herrer, en tysk Patriot? — For sig et Embed, en Titel og et Baand, Brød for sine ægte Børn og Arve-Fyrster for sit Land. — Ud af Templet, tyske Patrio., før dit Kys, du Judas, har myrdet Friheden bagfra!»

Nogle Maaneder derefter var Dingelstedt Hofraad og Legationsraad, havde Embed, Titel og Baand. At han var bleven en